

Eigil Jensen A/S
Stilbjergvej 2A
7190 Billund

Klima og Ressourcer

Kontaktperson: Mette Christina Hedegaard
E-mail: mclh@rsyd.dk
Direkte tf.: 2380 5519
Dato: 21. juni 2023
Journal nr.: 22/2316

CVR-NR: 52 81 48 12

UDKAST TIL Afgrænsningsudtalelse til ansøgning om tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding på matr.nr. 32b Arnitlund, Vedsted i Haderslev Kommune.

Region Syddanmark har modtaget en ansøgning fra Eigil Jensen A/S om tilladelse til indvinding af råstoffer på matr.nr. 32b Arnitlund, Vedsted i Haderslev Kommune, herefter kaldet projektarealet.

Projektarealet er på 5,4 ha, se figur 1.1, og optræder på miljøvurderingslovens¹ bilag 2, pkt. 2a. Region Syddanmark har derfor gennemført en screening af det ansøgte projekt, jf. lovens § 21, og på baggrund heraf truffet afgørelse om, at projektet er omfattet af krav om miljøvurdering.

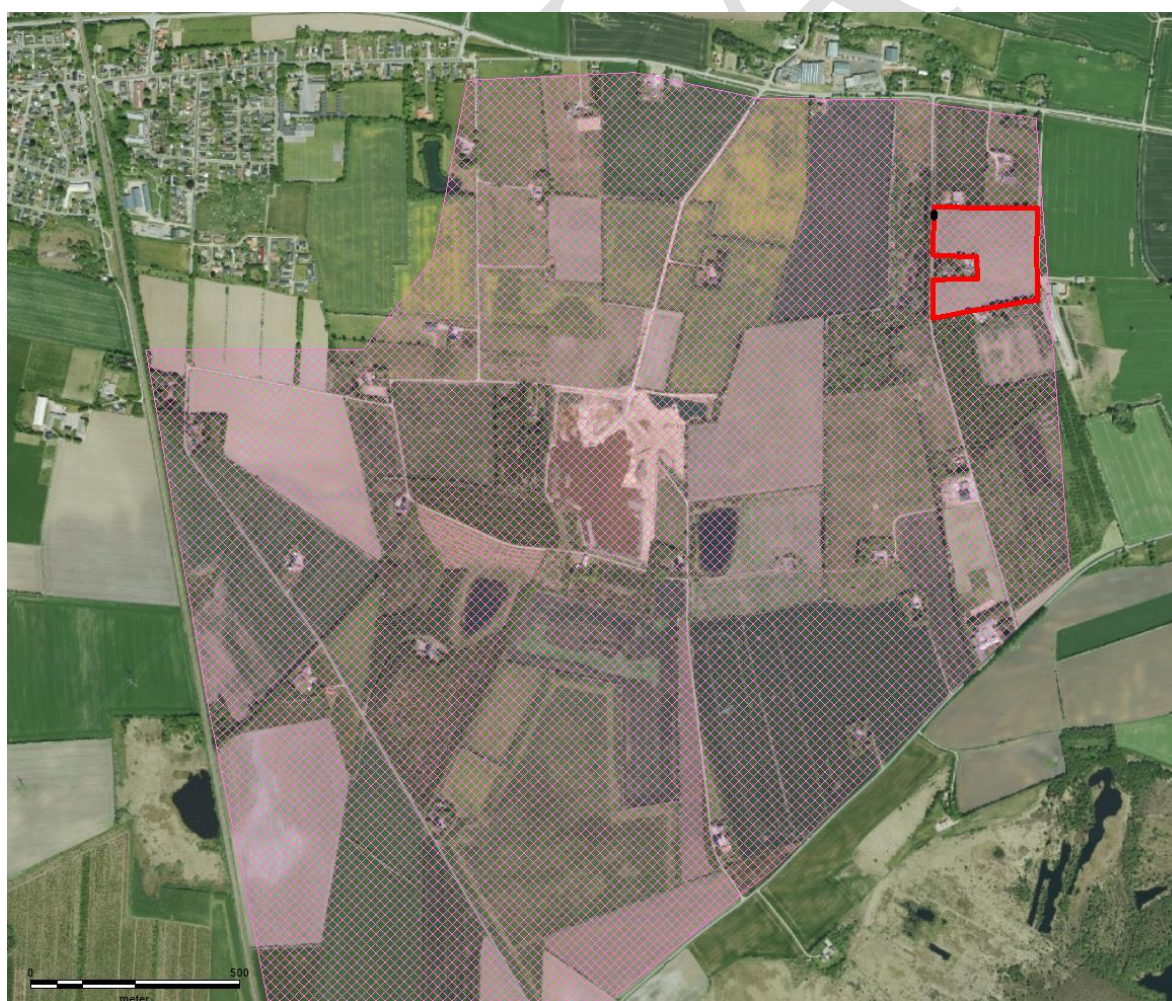
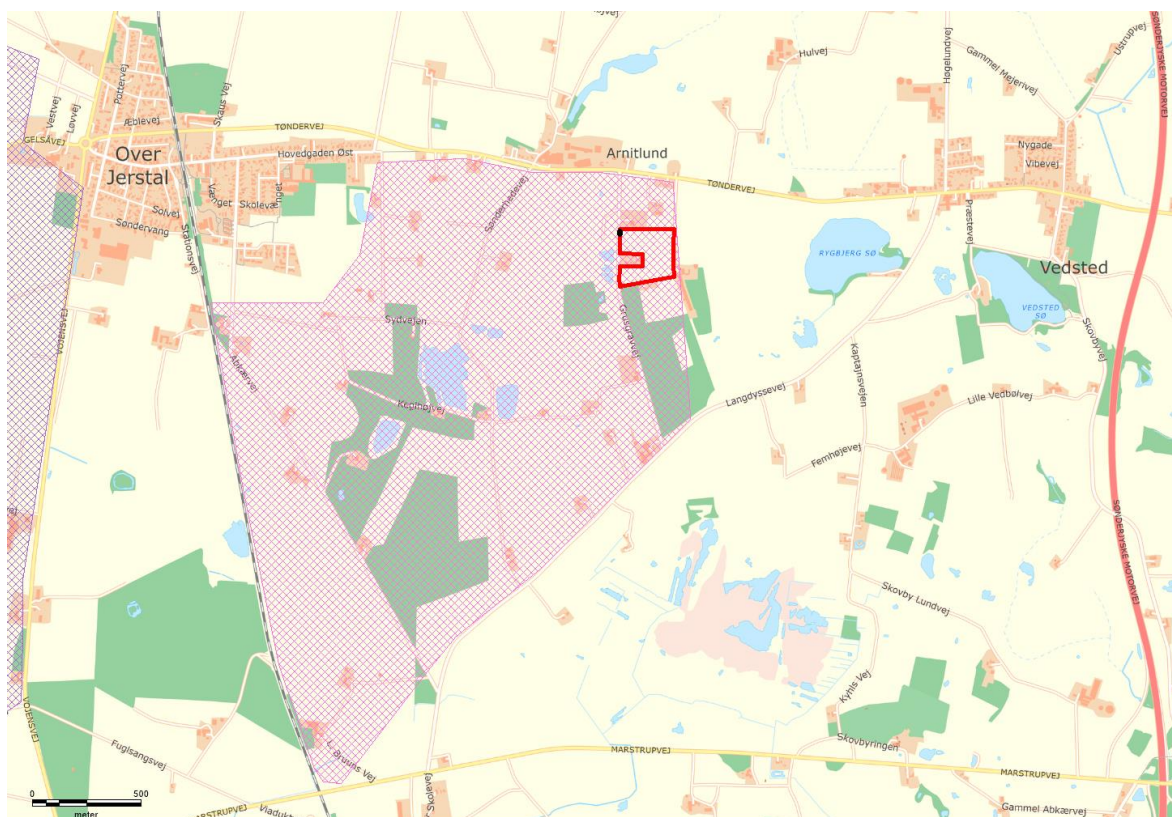
Det betyder, at regionen ikke må meddele tilladelse til det ansøgte, før der er udarbejdet en miljøkonsekvensvurdering (VVM) jf. miljøvurderingslovens § 15.

Region Syddanmark skal forud for ansøgers udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten afgive en udtalelse om, hvor omfattende og detaljerede de oplysninger skal være, som ansøger skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten, jf. miljøvurderingslovens § 23. Som grundlag for det videre arbejde med miljøkonsekvensrapporten har regionen udarbejdet nærværende udkast til en afgrænsningsudtalelse.

Et udkast til en afgrænsningsudtalelse offentliggøres og sendes i høring, så offentligheden og myndigheder kan komme med bemærkninger til afgrænsningen. Efter høringsfristens udløb fremsender Region Syddanmark en tilrettet afgrænsningsudtalelse til ansøger, hvorefter ansøger udarbejder en miljøkonsekvensrapport.

Den endelige miljøkonsekvensrapport sendes i høring hos offentligheden og berørte myndigheder i otte uger, efterfølgende vil en eventuel råstoffilladelse. Samtidig bliver miljøoplysningerne, der indgår i miljøkonsekvensrapporten, offentliggjort på regionens hjemmeside.

¹ Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). LBK nr. 4 af 03/01/2023

Figur 1.1. Ansøgt areal på matr. nr. 32b Arnitlund, Vedsted angivet med rød polygon. Adgangsvej er angivet med sort prik. Råstofgraveområde Over Jerstal i Råstofplan 2020 er vist med pink skravering.

1. Projektbeskrivelse

Der er ansøgt om tilladelse til råstofindvinding i 10 år på matr. nr. 32b Arnitlund, Vedsted i Haderslev Kommune. Det ansøgte areal er på 5,4 ha og er beliggende inden for råstofgraveområde udlagt i Råstofplan 2020. Området ligger ca. 1,2 km øst for Over Jerstal.

Der ansøges om tilladelse til årlig indvinding af sand, grus og sten på op til 150.000 m³, heraf 50.000 m³ under grundvandsspejlet. På grund af arealets størrelse udgraves arealet i én etape. Ifølge ansøgningen vil der blive gravet ca. 10 meter under terrænen og ca. 2-4 meter under grundvandsspejlet. Oparbejdning af materialer sker ved tørsortering, vådsortering og knusning. Ved vådsortering anvendes der vand fra boring DGU nr. 151.1574, indtil det er muligt at anvende vand fra gravesøen, når der indvindes under grundvandsspejlet. Materialerne vil blive anvendt til vej- og anlægsmaterialer samt til betontilslagsmaterialer.

Der anvendes følgende maskiner og anlæg: 2 gummigeder, 1 bulldozer, 1 gravemaskine, 2 dumpere, 1 kejlknuser, 1 doseringsværk samt diverse bånd. Der anvendes 1 mobil 1500l brændstoftank. Maskinerne er anbragt i bunden af graven. Desuden anlægges der støjvolde i form af muldoplæg mod naboer. Der genereres op til 2.500 l olieaffaldsprodukter årligt samt noget jernskrot fra sigtesold. Affald hentes af relevante servicefirmaer.

Ansøger har den 3. september 2021 opnået tilladelse fra Haderslev Kommune til etablering af vejadgang via Grusgravvej.

De ansøgte arbejdstider er fra kl. 06.00 til kl. 17.00 mandag til fredag. Der arbejdes ikke i weekender og på helligdage. For læsning og udlevering af materialer er de ansøgte tidsrum mandag til fredag kl. 06.00 til kl. 17.00 og lørdage kl. 06.00 til kl. 16.00. Der læsses og udleveres ikke på søn- og helligdage.

Området efterbehandles til landbrugsdrift ved at opfylde gravesøen med den mængde sand, der er behov for, og derefter pålægge muld. Skrænter omkring området efterbehandles med anlæg 1:2.

2. Afgrænsning og miljøkonsekvensvurdering

Formålet med denne afgrænsningsudtalelse er at afgrænse miljøkonsekvensrapportens omfang, samt at fastlægge metoden for miljøvurdering og miljøkonsekvensrapportens detaljeringsgrad for de miljøparametre, som skal vurderes.

Formålet med en miljøkonsekvensvurdering er, at der under inddragelse af offentligheden tages hensyn til projektets sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet. Her anvendes miljøvurderingslovens brede miljøbegreb, som omfatter den biologiske mangfoldighed, befolkningen, menneskers sundhed, flora, fauna, jordbund, jordarealer, vand, luft, klimatiske faktorer, materielle goder, landskab, kulturarv, herunder kirker og deres omgivelser og arkitektonisk og arkæologisk arv, større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker, ressourceeffektivitet, samt det indbyrdes forhold mellem disse faktorer. Både positive og negative miljøpåvirkninger skal indgå i vurderingen.

Derudover skal oplysningerne i miljøkonsekvensrapporten være fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet, og bygherren skal sikre, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af kvalificerede og kompetente eksperter, jf. miljøvurderingslovens § 20, stk. 1 og stk. 6.

Valg af alternativer

Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte en kort skitsering af grunden til at vælge det/de alternativer, der har været behandlet. Der skal også beskrives fravalgte alternativer, og årsager til den valgte løsning. Dette fremgår af miljøvurderingslovens bilag 7 pkt. 2.

Referencescenariet er den aktuelle miljøstatus (baseline). Det fremskrevne referencescenarie svarer til det scenarie, hvor den ansøgte tilladelse til råstofindvinding ikke gives (projektet realiseres ikke). Ved fastholdelse af referencescenariet kan der ikke foretages råstofindvinding som ansøgt, og det betyder, at den nuværende landbrugsdrift fortsætter. Hovedforslaget, der indgår i miljøvurderingen, er det ansøgte scenarie (svarende til projektbeskrivelsen), dvs. hvor den ansøgte tilladelse til råstofindvinding gives. Hovedforslaget skal vurderes op imod referencescenariet.

Miljøemner, der skal belyses i miljøkonsekvensrapporten

Afgrænsningen af miljøkonsekvensrapportens indhold er udarbejdet på grundlag af ansøgningsmateriale dateret 6. januar 2022 og modtaget af Region Syddanmark 7. januar 2022 og supplerende oplysninger af 2. maj 2022 samt opdateret anmeldelse efter miljøvurderingsloven fremsendt 2. maj 2022, men dateret 8. februar 2022.

I afgrænsningen har Region Syddanmark desuden anvendt screeningsafgørelsen, som blev offentliggjort 6. marts 2023. Følgende miljøemner skal indgå i miljøkonsekvensrapporten:

- Påvirkning af vand – grundvand, drikkevand og overfladevand - herunder risiko for forureningsspredning fra Arnitlund Losseplads.
- Påvirkning af biologisk mangfoldighed, flora og fauna; herunder Natura 2000-områder, fredede og beskyttede dyrearter og beskyttede naturtyper.
- Påvirkning af befolkning og menneskers sundhed i nærområdet i forhold til støj, vibrationer, trafikale forhold.
- Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker i forhold til flysikkerhed/birdstrikes (kollisioner mellem fugle og fly).

Kumulative påvirkninger skal indgå, hvor der i miljøkonsekvensvurderingen identificeres relevante kumulative forhold. Der er andre råstofindvindinger og virksomheder i nærområdet, som kan have en kumulativ påvirkning sammen med det ansøgte projekt.

For de øvrige miljøparametre er det vurderet, at der ikke vil være sandsynlighed for væsentlig miljøpåvirkning. Øvrige miljøparametre indgår derfor ikke i miljøkonsekvensvurderingen af projektet og dermed ikke i miljøkonsekvensrapporten.

3. Miljøkonsekvensrapportens indhold – miljøparametre og datagrundlag

Kravene i miljøvurderingslovens § 20 og bilag 7 om miljøkonsekvensrapportens indhold skal opfyldes. Nærværende afgrænsningsudtalelse skal ligge til grund for rapporten.

Miljøkonsekvensrapporten skal struktureres, så det tydeligt fremgår, at kravene til rapportens indhold jf. miljøvurderingslovens bilag 7 er opfyldt.

- Miljøkonsekvensrapporten skal indeholde en beskrivelse af projektet med oplysninger om projektets placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender, herunder de anvendte maskiner og deres placering, arbejdstid, detaljeret grave- og efterbehandlingsplan mm.
- Grave- og efterbehandlingsplanen skal beskrive eventuelle graveetaper, graveretning, indvindingsmængde, oparbejdning, vandforbrug, gravning under grundvandsspejl samt dimensionering (højde og placering) af støjvolde. Efterbehandlingsplanen skal angive, hvad formålet med efterbehandlingen bliver, hvorledes der vil blive efterbehandlet med hensyn til skrænthældninger, terrænkoter, samt hvor og hvordan afrømmet muld anvendes i efterbehandlingen.
- Der skal i rapporten redegøres for det ansøgtes forhold til anden planlægning, herunder statens vandplanlægning jf. gældende Vandområdeplan 2015-2021 og høringsmateriale for næste Vandområdeplan 2021-2027. Det skal vurderes, om det ansøgte medfører forringelse af vandforekomsternes tilstand, således at målsætningen for vandområderne ikke kan opfyldes.
- Region Syddanmark har udarbejdet en Natura 2000 væsentlighedsvurdering i screeningsafgørelsen samt i nærværende afgrænsningsudtalelse. Væsentlighedsvurderingen skal indarbejdes i miljøkonsekvensrapporten. Væsentlighedsvurderingen indeholder en vurdering af, om der sker en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for de/det nærmeste Natura 2000-område(r), jf. habitatbekendtgørelsen § 6, stk. 1. Ligeledes skal det i miljøkonsekvensrapporten vurderes, om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for bilag IV-arter.
- I nedenstående tabel gennemgås de miljøparametre, som vurderes at skulle indgå i miljøkonsekvensvurderingen, samt datagrundlaget, som forventes tilvejebragt og anvendt i miljøkonsekvensvurderingen. Region Syddanmark skal hertil specificere, at både negative og positive miljøpåvirkninger skal indgå i vurderingen.

Miljøparametre – forhold der skal beskrives	Datagrundlag	Belyses nærmere
Vand – Drikkevand	Tilgængelige data om områdets geologiske opbygning fra terræn og som minimum ned til og med det grundvandsmagasin, hvorfra der indvindes vand, herunder borer (Jupiter-databasen), kortlægningsrapporter m.v. Statslige og kommunale udpegninger som fx drikkevandsinteresser og indvindingsplande.	Beskrivelse af områdets drikkevandsinteresse og vurdering af om projektet kan påvirke drikkevandsindvindinger.

Miljøparametre – forhold der skal beskrives	Datagrundlag	Belyses nærmere
<p>Vand – Grundvand og vandområdeplan</p>	<p>Tilgængelige data om områdets grundvandsforhold, herunder potentialekort og sårbarhed, strømningsretninger og gradientforhold.</p> <p>Data og undersøgelsesresultater fra Region Syddanmark vedr. Arnitlund Losseplads.</p> <p>Data fra Miljøstyrelsens Vandområdeplan 2015-2021 og høringsmateriale for Vandområdeplan 2021-2027 anvendes.</p>	<p>Beskrivelse af områdets grundvandsmagasiner og grundvandsforekomster og målsætning for disse.</p> <p>Oplysninger om og vurdering af grundvandets sårbarhed før, under og efter råstofindvinding samt positiv/negativ grundvandsbeskyttelse ved efterbehandlingens afslutning.</p> <p>Beskrivelse og vurdering af hvordan og hvor meget råstofindvinding under grundvandsspejl og vandindvinding til grusvask og støvbekæmpelse påvirker grundvandet og grundvandsspejlet.</p> <p>Undersøgelse og vurdering af, om gravningen vil foregå i forureningsfanen fra Arnitlund Losseplads, herunder om og i givet fald hvordan råstof- og grundvandsindvindingen vil påvirke forureningsfanen, og om de råstoffer, der ønskes indvundet, er forurenede. Undersøgelsesomfanget bør aftales nærmere med Region Syddanmark.</p> <p>Beskrivelse af risiko for øvrig grundvandsforurening, herunder ved spild og uheld fra driften.</p> <p>Vurdering af, om råstofindvindingen vil medføre en forringelse af grundvandsforekomsters tilstand eller hindre opfyldelse af de fastlagte miljømål for områderne, herunder om råstofindvinding i graveområdet medfører påvirkning af grundvandsstanden i et omfang, som kan medføre en væsentlig beskadigelse af terrestriske økosystemer, der er afhængige af grundvandsforekomsterne.</p>

Miljøparametre – forhold der beskrives	Datagrundlag	Belyses nærmere
Vand - Overfladevand	Data fra Miljøstyrelsens Vandområdeplan 2015-2021 og Høring af Vandområdeplan 2021-2027 anvendes.	<p>Beskrivelse af områdets overfladevandområder og målsætning for disse.</p> <p>Vurdering af, om råstof-indvindingen vil medføre en forringelse af overfladevandområdernes tilstand eller hindre opfyldelse af de fastlagte miljømål for områderne.</p>
Natur – Fredede og beskyttede arter	<p>Data fra Danmarks Miljøportals Naturdatabase og andre relevante naturdatabaser samt kommunens eventuelle supplerende registreringer.</p> <p>Hele projektområdet samt tilstødende naturarealer screenes for beskyttede arter, herunder egnede levesteder og eventuelle forekomster. Findes lokaliteter, hvor fredede eller beskyttede arter kan forekomme, skal der foretages feltundersøgelser.</p> <p>Gældende retningslinjer og vejledninger for undersøgelse af naturtyper og arter, herunder Habitatvejledningen 2020 skal følges i tilfælde af behov for feltundersøgelser.</p>	<p>Vurdering af om indvindingsområdet rummer yngle- eller rastesteder for fredede eller beskyttede dyrearter.</p> <p>Vurdering af råstofindvindingens påvirkning af fredede og beskyttede arter både før, under og efter råstofindvindingen.</p> <p>For bilag IV-arter skal det konkret vurderes, om det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for bilag IV-arter, samt om bilag IV-plantearter kan ødelægges (alle livsstadier).</p> <p>Vurdering af indvindingsområdets barriereeffekt for eventuelle bilag IV-arter samt den økologiske funktionalitet for arterne.</p> <p>Vurdering af eventuelle afbødende foranstaltninger, samt behov og metode for overvågning.</p>
Natur – Beskyttede naturtyper	<p>Hvis relevant foretages kortlægning (feltundersøgelser) af beskyttede søer.</p> <p>Undersøgelserne skal følge gældende retningslinjer og vejledninger for undersøgelse af naturtyper, herunder Habitatvejledningen 2020.</p>	<p>Beskrivelse og vurdering af, om råstofindvinding under grundvandsspejl samt vandindvinding til grusvask og støvbekæmpelse vil påvirke beskyttede søer i et omfang, der kan medføre tilstandsændring for søerne.</p>

Miljøparametre – forhold der skal beskrives	Datagrundlag	Belyses nærmere
<p>Biologisk mangfoldighed - Natura 2000-områder</p>	<p>Beskrivelser og vurderinger af påvirkninger skal bygge på materiale og oplysninger fra Natura 2000-planen, Natura 2000-basisanalysen og evt. relevant faglitteratur.</p>	<p>Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 4,15 km nordøst for projektområdet. Det drejer sig om Natura 2000-område, nr. 92 Pamhule skov og Stevning Dam, Habitatområde H81 og Fuglebeskyttelsesområde F59.</p> <p>Er der foretaget projektilpasninger i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen skal der foretages en Natura 2000-væsentlighedsvurdering, hvor det vurderes, om der er en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget for de/det nærmeste Natura 2000-område(r).</p> <p>Påvirkningen skal vurderes ud fra, om den er så væsentlig, at gunstigbevaringsstatus ikke kan opretholdes, eller der ikke kan opnås gunstig bevaringsstatus.</p> <p>Såfremt der ikke er foretaget projektilpasninger i forbindelse med miljøkonsekvensvurderingen kan væsentlighedsvurderingen i nedenstående afsnit 4 anvendes.</p>
<p>Befolkning og menneskers sundhed – Støj Påvirkning med støj i nærområdet</p>	<p>Der skal udarbejdes støjberegning for aktiviteterne i projektområdet.</p> <p>Støjberegningen skal baseres på det ansøgte maskinel og intern transport, samt placering af flytbare støjkilder i værst tænkelige tilfælde.</p> <p>Støjberegningerne skal udføres jf. Miljøstyrelsens gældende vejledninger.</p>	<p>Støjberegningerne skal omfatte råstofgraven i fuld drift og skal udføres for det mest støjende scenarium, og hvis det er relevant for flere faser af indvindingen.</p> <p>Vurdering og beskrivelse af, hvorvidt Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes ved de omkringliggende beboelser.</p> <p>Vurdering af behovet for støjbe-grænsende tiltag, herunder placering, dimensionering og udformning af støjvolde og andre støjdæmpende tiltag.</p> <p>Vurderingerne skal ledsages af støjkort, der illustrerer støjdbredelsen både med og uden støjdæmpende tiltag.</p> <p>Kumulerede støjffekter med nærliggende ægproduktion skal</p>

		vurderes.
--	--	-----------

Miljøparametre – forhold der skal beskrives	Datagrundlag	Belyses nærmere
Befolkning og menneskers sundhed - Vibrationer	<p>Beskrivelse af de forventede vibrationer i forbindelse med driften af råstofgraven herunder en redegørelse for afstand mellem maskinel og grundmurede bygninger i nærområdet.</p> <p>Erfaringsdata fra relevante undersøgelser og Miljøstyrelsens Orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø" anvendes.</p>	<p>Vurdering af, hvorvidt miljøstyrelsens vejledende grænser for vibrationer kan overholdes ved de omkringliggende boliger.</p> <p>Vurdering af behovet for tiltag, der sikrer beboelser mod vibrationsgener, fx afstand til anlæg og maskiner.</p>
Befolkning og menneskers sundhed – Trafikale forhold	<p>Fastlæggelse af influensvejnettet (veje, der forventes påvirket af forøget eller ændret trafik som følge af projektet) ud fra tilladte vejadgang.</p> <p>Beskrivelse af transportruter til og fra råstofgraven på influensvejnettet via data om trafiktal, uheld og hastigheder.</p> <p>Opgørelse af trafikken, herunder mængde tung trafik for hovedforslag og referencescenarium. Trafiktal for det berørte vejnet indhentes fra kommunen.</p>	<p>Vurdering af, om influensvejnettet er egnet til trafikken, der forårsages af råstofindvindingen i hele perioden, hvor der indvindes.</p> <p>Vurdering af trafikafvikling, kapacitet og trafiksikkerhed.</p> <p>Fastlæggelse af bedst egnede rute(r) frem til nærmeste statsvej(e) / destination.</p> <p>Beskrivelse af behov for afværgeforanstaltninger på baggrund af de foretagne vurderinger.</p>
Større menneske- og naturskabte katastroferisici og ulykker – Birdstrikes	<p>Projektbeskrivelsen.</p> <p>Informationer fra Fighter Wing Skrydstrup.</p>	<p>Vurdering af risiko for Birdstrikes forårsaget af fugle, som er tiltrukket området som følge af åbne vandspejl i forbindelse med råstofindvinding under grundvandspejl.</p> <p>Vurdering og afværgeforanstaltninger bør afklares med Fighter Wing Skrydstrup</p>

Miljøparametre – forhold der skal beskrives	Datagrundlag	Belyses nærmere
Afværgeforanstaltninger	Behov for afværgeforanstaltninger afklares i miljøvurderingen af de enkelte miljøparametre.	-
Kumulative effekter	Kumulative effekter afdækkes i miljøvurderingen af de enkelte miljøparametre og samlet set.	Vurdering af evt. kumulative effekter af miljøpåvirkningerne, herunder støj og trafik.

UDKAST

4. Natura 2000 væsentlighedsvurdering

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 4,15 km nordøst for projektområdet. Det drejer sig om Natura 2000-område, nr. 92 Pamhule skov og Stevning Dam, Habitatområde H81 og Fuglebeskyttelsesområde F59.

Natura 2000-området domineres af store skovområder, men også af indslag af vandflader, enge og overdrev. Udpegningsgrundlaget i dette Natura 2000-område er i henhold til opdateret gældende udpegningsgrundlag for 2022 følgende:

H81 Pamhule skov og Stevning Dam		
Kode	Udpegningsgrundlag	Forventes udtaget
1016	Sumpvindelsnegl	
1166	Stor vandsalamander	
3140	Kransnålalge-sø	
3150	Næringsrig sø	
3260	Vandløb	
6230	Surt overdrev*	
7220	Kildevæld*	
7230	Rigkær	
9110	Bøg på mor	
9120	Bøg på mor med kristtorn	
9130	Bøg på muld	
9160	Ege-blandskov	
91E0	Elle- og askeskov*	

F59 Pamhule skov og Stevning Dam				
Arter	Yngle-/Trækfugl	Artikel 4	kriterie	Forventes udtaget
Fjordterne	Y	stk. 1	F1	
Hvepsevåge	Y	stk. 1	F1	
Isfugl	Y	stk. 1	F1	
Klyde	Y	stk. 1	F1	
Rød glente	Y	stk. 1	F1	
Sortspætte	Y	stk. 1	F1	

Udpegningsgrundlaget forventes at blive det samme i Natura 2000 plan 2022-2027.

Miljøpåvirkninger som følge af råstofindvinding af sand, grus og sten er forholdsvis lokale. Øget støj, vibrationer, støv eller emissioner af kvælstofoxider vil kunne påvirke de helt nære omgivelser til graveområdet, men vil ikke kunne medføre væsentlige påvirkninger på Natura 2000-området og udpegningsgrundlagets arter og naturtyper.

Alene på grund af afstanden mellem projektområdet og Natura 2000 området, vurderes påvirkning af grundvandet ikke at kunne påvirke de hydrauliske forhold i Natura 2000-området og dermed heller ikke de arter eller naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget.

Da der endvidere ikke sker arealbeslaglæggelse, hverken i form af indvinding, udledning eller indirekte påvirkning af Natura 2000-området kan det udelukkes, at råstofindvinding inden for projektarealet vil påvirke arter, naturtyper eller fugle på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag eller områdets integritet - hverken i sig selv eller i kumulation med andre råstofgrave.

Det nærmeste Ramsarområde er Lillebælt, der ligger ca. 17,5 km øst for projektområdet, og dermed langt fra potentiel påvirkning fra projektet.

5. Miljøparametre, der ikke indgår i miljøkonsekvensvurderingen

Region Syddanmark har i screeningen og afgrænsningen af miljøkonsekvensrapportens indhold vurderet, at en række miljøparametre ikke skal vurderes nærmere. Der henvises til screeningsafgørelsen dateret 6. marts 2023 samt nedenstående tabel.

Miljøparameter	Begrundelse for, at forholdet ikke vurderes nærmere
Kulturarv – Fund og fortidsminder	Der er ikke registreret arkæologiske værdier i projektområdet. Museum Sønderjylland og Slots- og Kulturstyrelsen vurderer, at der er stor sandsynlighed for at støde på skjulte fortidsminder omfattet af museumslovens regler om arkæologiske levn på arealet, jf. lovens §§ 25-27. Ukendte fund af arkæologiske værdier varetages ved udgravninger som beskrevet i museumsloven og skal derfor ikke undergå yderligere vurdering i miljøkonsekvensrapporten.
Lysgener	Det vurderes, at nærområdet ikke påvirkes fra lysgener fra stationære lyskilder og kørende materiel i de mørke timer.
Affald og ressourcer	Der anvendes ikke råstoffer. Det vurderes, at almindeligt affald mv. uden væsentlige miljøpåvirkninger kan bortskaffes efter gældende regler, dvs. affaldsbekendtgørelse og de kommunale affaldsregulativer.
Jordbund og jordarealer	<p>Den ansøgte råstofindvinding vil påvirke jordbunden direkte ved bortgravning af sand, grus og sten. Påvirkningen er lokal og midlertidig og vil ikke medføre risiko for betydelig erosion, udvaskning af stoffer eller nedsivning af regnvand i området, og vurderes derfor ikke at være væsentlig.</p> <p>Råstofindvindingen vil midlertidigt lægge beslag på arealer, som i kommuneplanen er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde. Der ønskes efterbehandlet til landbrug. Arealanvendelse vil derfor kun være ændret mens indvinding og efterbehandling foregår, og vurderes derfor ikke nærmere.</p>
Støv	Det ansøgte vurderes ikke at medføre væsentlige støvgener, som ikke kan afværges ved den påtænkte vanding.
Landskab og geologi	<p>Det efterbehandlede terræn vil ifølge efterbehandlingsplanen være sænket 10 meter i forhold til det nuværende, hvilket svarer til den efterbehandling, der er sket i mange af de omkringliggende, tidligere udgravede områder. Der er ikke søgt om dispensation fra jordforureningslovens § 52 til at modtage jord i råstofgraven. Haderslev Kommune har i forbindelse med høring af ansøgningen bemærket, at der skal ske landskabsvurdering i den konkrete sag. Region Syddanmark vurderer dog ikke, at den landskabelige påvirkning vil være så væsentlig, at den skal vurderes nærmere. Projektets landskabspåvirkning adskiller sig ikke fra de mange øvrige tidligere råstofindvindinger i området. Påvirkningen er uundgåelig, velkendt og tilsvarende tidligere råstofindvindingers.</p> <p>Området udgør en del af isens hovedopholdslinje under sidste istid. Projektarealet ligger i et område, der er præget af mere end 30 års råstofindvinding, og det vurderes derfor samlet set, at indvinding inden for projektarealet vil påvirke de geologiske landskabstræk, men ikke i en grad, der væsentligt ændrer de overordnede geologiske landskabstræk.</p>
Lugtgener	Råstofindvinding vurderes ikke at medføre lugtgener. Indvinding af råstoffer giver ikke anledning til iltning af stoffer i jorden som vil kunne give lugtgener, og der bruges ikke stoffer i produktionen, der kan give lugtgener.
Luft og klima	Det ansøgte vurderes ikke at medføre væsentlig påvirkning af luftkvalitet og klimatiske forhold.
Rekreative forhold	Området består af landbrugsareal. Det vurderes, at rekreative forhold ikke vil blive væsentligt påvirket af råstofindvindingen og derfor ikke skal belyses nærmere i miljøkonsekvensrapporten.

Materielle goder	<p>Projektet kan have betydning for ejendomspriser i området, men da dette ikke har betydning i forhold til miljøkonsekvensvurderingen, medtages dette ikke.</p> <p>Den ansøgte råstofindvinding vurderes ikke at få væsentlige samfundsmæssige eller lokalsamfundsmæssige indvirkninger. Materielle goder så som forsamlingshuse, kirker, arkitektoniske værdier findes ikke i nærområdet for den ansøgte råstofindvinding og vurderes derfor ikke at kunne påvirkes.</p>
Katastrofer og ulykker	<p>Trafiksikkerhed og dermed risiko for trafikulykker samt risiko for birdstrikes indgår i miljøkonsekvensvurderingen. Derudover vurderes der ikke at være risiko for katastrofer og ulykker, herunder oversvømmelser. Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen.</p>

6. Spørgsmål og administrative forhold

Afgørelser fra andre myndigheder

For at det ansøgte projekt kan gennemføres, forventer Region Syddanmark at der jf. samordningspligten gives følgende tilladelser og dispensationer:

- Tilladelse fra Haderslev Kommune til
 - indvinding af grundvand
 - sænkning af grundvand
 - nedsivning af vaskevand

Tilladelser uden for samordningspligten:

- Vejadgang/overkørselstilladelse (er meddelt)

Spørgsmål kan rettes til

Spørgsmål kan rettes til Region Syddanmark, Mette Christina Hedegaard pr. mail mclh@rsyd.dk eller på telefon 23 80 55 19.

Høring af afgrænsningsudtalelse

Høringsfrist for offentligheden er 14 dage fra offentliggørelsen jf. miljøvurderingslovens jf. § 35, stk. 4, svarende til den 6. juli 2023.

Tidsfristen for høring af berørte myndigheder fastsættes til 4 uger, svarende til den 6. juli 2023.

Regionen har vurderet, at berørte myndigheder er følgende:

Berørte myndigheder:	Kontakt høring:
Haderslev Kommune	post@haderslev.dk hqka@haderslev.dk
Haderslev Stift	kmhad@km.dk
Vejdirektoratet	hoeringer@vd.dk
Miljøstyrelsen	mst@mst.dk ojl@mst.dk
Energinet	3.parter@energinet.dk ledningsinfo@energinet.dk
Naturstyrelsen	nst@nst.dk
Slots- og Kulturstyrelsen	post@slks.dk
Trafikstyrelsen	info@trafikstyrelsen.dk

Forsvarets Ejendomsstyrelse	fes@mil.dk fes-myn@mil.dk
Vojens Lufthavn	airport@vojens.dk
Fighter Wing Skrydstrup	fwskp@mil.dk
Transportministeriet	trm@trm.dk
Region Syddanmark	myn@rsyd.dk
Museum Sønderjylland	planer@msj.dk

Det videre forløb

Efter høringsfristens udløb fremsender regionen den tilrettede afgrænsningsudtalelse til ansøger, hvorefter ansøger udarbejder miljøkonsekvensrapporten.

Den endelige miljøkonsekvensrapport sendes i høring hos offentligheden og berørte myndigheder i 8 uger. Miljøoplysningerne, der indgår i miljøkonsekvensrapporten, vil blive offentliggjort samtidig. Efterfølgende vil råstoffilladelsen blive udarbejdet og sendt i høring.

Med venlig hilsen

Mette Christina Hedegaard
Råstofsagsbehandler

UDKAST